

OLIVIER RUSSBACH: GONZÁLEZ, SHULTZ, GROMYKO, AL BANC DELS ACUSATS

Dret contra raó d'estat

President de l'associació europea Dret contra raó d'Estat. Treballa a la Sorbona en aquesta especialitat i assessorà Lluís Llach quan la demanda contra Felipe González. Fa uns dies ha eixit a París el seu llibre «La déraison d'Etat».

Quico Bellveser

Olivier Russbach és suís de naixement, veí de París i advocat de professió. Advocat «raret» que, quan envia alguna carta a qualsevol dels seus amics catalans, ha d'explicar a la funcionària de correus parisenca que amb Països Catalans a l'adreça ja n'hi ha prou. Els seus ulls blaus, tocats d'una delicada intel·ligència, magnífics, ens obrin les portes a tot un paisatge sorprenent: «l'aventura, anomenem-la ara l'aventura, de *Dret contra raó d'Estat* va nàixer el 1984».

«Aleshores, jo vivia a Barcelona, on freqüentava un cercle de persones, majoritàriament advocats, catedràtics de Dret i gent lligada a aquest món, encara que n'hi havia d'altres, com Lluís Llach, i hi fèiem tertúlies en les quals intercanviàvem opinions i comentàvem tot allò que ens interessava o ens preocupava. Un matí sorgí la idea que els polítics i els estats estan burlant-se de la gent, mitjançant allò que anomenem «realisme». Amb el «realisme» es duen a cap i es justifiquen les estafes més grans».

—*Amb el que acabes de dir, crec que fins i tot s'entenen amb una altra dimensió els versos del Llach: «...fan llur mediocritat, marcada ja amb fracàs, en nom de realisme...», però, ¿què es pot fer per evitar-ho?*

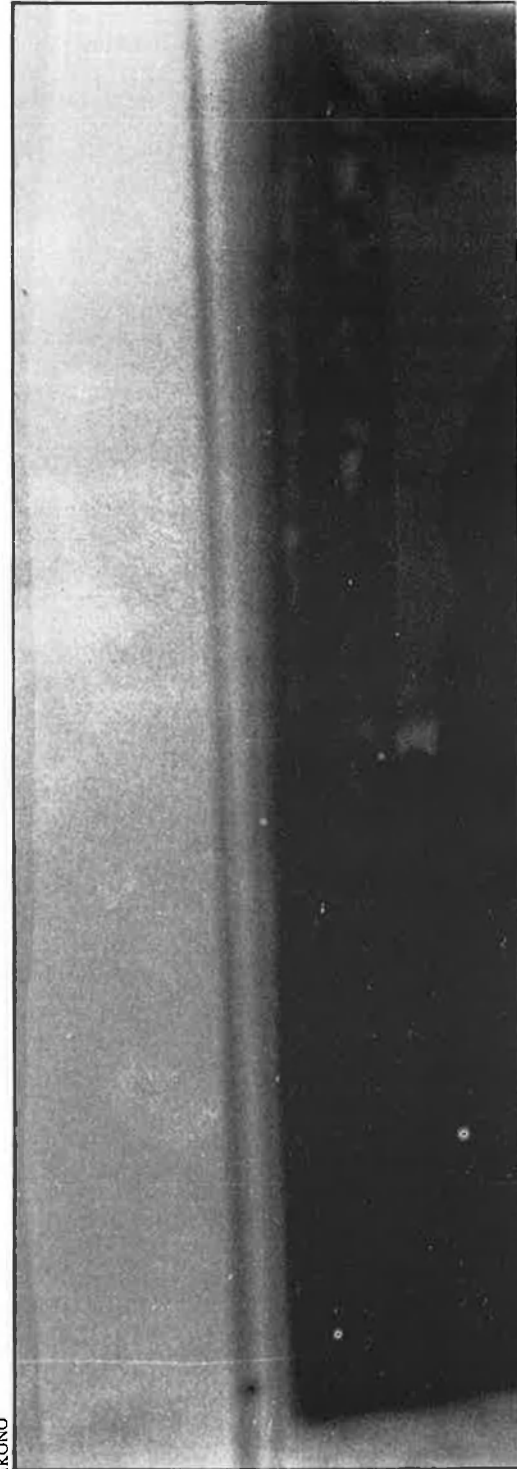
—Mira, Felipe González, quan estava en l'oposició, durant els anys 1981 i 1982, acusava el govern d'UCD i la dreta en general d'haver clavat l'Estat espanyol en l'OTAN, en contra de la voluntat popular; i estava disposat a demostrar-ho. Mesos després, quan accedí a la presidència del govern, demanava perdó, al·legant que no sabia quina era la «realitat» del poder. Aquest és tan sols un exemple, la invocació al «realisme» és una cosa generalitzada a tots els estats per tal de justificar el fet d'estar fora de la llei. Diuen que no hi ha llei per damunt dels estats, que sí que voldrien que n'hi hagués, però no n'hi ha, i seria una falta de «realisme» pen-

sar el contrari. Mireu Khomeini, Gaddafi, l'URSS, diuen. Però nosaltres, com a ciutadans d'aquests estats, hem de tenir molt clar que la primera estafa és el fet que ens presenten la «realitat» com l'única solució on enganxar-nos, perquè tots els pobles del món tenim les mateixes normes bàsiques de convivència i si els estats com a tals no han estat capaços de fer una llei internacional respectable per tots, nosaltres hem d'aplicar-los la nostra llei, la llei interna de cada país i portar-los als tribunals nacionals.

—*Aleshores, tu el que proposes és una nova manera de participació ciutadana...*

—I tant, i així ho manifestava el jutge Peces, de Madrid, en la sentència de la demanda contra Felipe González... m'agrada molt aquest magistrat. És l'únic jutge que s'ha adonat de la importància d'aquesta nova possibilitat de control, de participació, dels ciutadans... Hem d'anar cap a una autoritat infrastatal de control i no suprastatal... M'explicaré... i de pas t'explique la base de *Dret contra raó d'Estat*, mira, els estats no són més que simples representants dels pobles, i acceptar que els estats estan per damunt de la llei, és com acceptar que els estats vénen de Déu, que són unes entitats que estan fora de nosaltres; i això no és veritat, els estats naixen de la gent i buscar una autoritat superior és totalment absurd, perquè aquesta autoritat som nosaltres mateixos. A més, una autoritat suprastatal, l'haurien d'organitzar els mateixos estats i a ells no els interessa tenir-ne una de superior. L'estat és un sistema de desresponsabilització, la gent deleguem el poder i pensem que així ja no tenim cap responsabilitat, «és cosa de l'estat, és culpa de l'estat...» diem; i el que hem de fer és responsabilitzar-nos, i una manera de fer-ho és dir que els que estan en el poder també en són responsables. Hem de reivindicar el dret

«*La invocació al 'realisme' del poder no més justifica el fet d'estar fora de la llei.*»

IKONO

de ser responsables de les decisions que s'estan prenent en el nostre nom.

—Això, d'alguna manera, entronca amb el problema dels ostatges del Líban o l'IRA...

—Evidentment, i és un tema d'estudi de la nostra Associació. Avui dia, un francès que viatge al Líban corre un gran perill. Totes les faccions que lluiten a Beirut, per exemple, estan d'acord que l'individu com a tal no ha de ser castigat, però com a ciutadà francès és responsable de la política del seu país. Quan Reagan bombardeja Trípoli o

ajuda la contra nicaragüenca, al·lega, i fixa't, que ha de pressionar la gent d'aquests països perquè pose fi a les dictadures; és a dir, els fa responsables de la política estatal... I és això... hem de conscienciar-nos d'aquest fet i hem d'impedir que els estats, per una actuació o una actitud fora de la llei, mantinguen un sistema de dictadura internacional.

—Una actuació vostra, veritablement sorprenent, és la querrela criminal contra Shultz i Gromyko per «associació de facinerosos».

—Sí. Pensa que, si en tal i jo ens reunim per fer un contracte que estiga fora de la llei, som perseguits, encara que al·leguem que ho fem per bé de la humanitat, per la pau, per la seguretat; i això és el que està fent aquesta gent des de fa més de quaranta anys amb la qüestió nuclear, la guerra de les galàxies, la política de blocs, etc.

—Una altra, d'espectacular, va ser el demanar a un jutge de Ginebra que autoritzàs la gravació magnetofònica d'un encontre Reagan-Gorbatxev...

—Desestimà la petició al·legant im-

CLAU
D
VOLTA

llibreria - papereria

material oficina

objectes escriptori

jocs

belles arts

dibuix tècnic

distribuidor per la zona de:

Letraset®

passeig maragall, 84

telèfon 351 54 02

barcelona

Centre
Carles Salvador

**CURSOS PER
CORRESPONDÈNCIA**

1. Llengua i Literatura:

- Curs d'Iniciació.
- Curs d'Iniciació (per a castellanoparlants).
- Curs Bàsic.
- Curs Progressiu de Llengua.
- Curs de Professorat.

2. País Valencià:

- Geografia i Història del País Valencià.

Matrícula oberta tot l'any,
tret del mes d'agost. Per a més
informació, adreceu-vos al

Centre Carles Salvador
Moratín, 15, 6a. 46002-València

«M'agradaria que es traduís al català, una llengua sense estat».

munitat. Però nosaltres no hi estem d'acord, en el llibre que acaba d'aparèixer ho explique amb detall...

—Després en parlarem, del llibre...

—Sí, sí, molt bé... Doncs, la qüestió de la immunitat té trellat, sí, com a caps d'estat estrangers, es reuneixen per tal de discutir sobre temes que afecten exclusivament els seus països, però no és aquest el cas; Reagan i Gorbtxev parlaven de la pau internacional. ¿Com els hem de donar immunitat de jurisdicció si parlen del món sencer? Dies abans de la cimera, els diaris, i ells mateixos, declaraven que la pau internacional, la situació, estava fatal i que per això es reunien... Aleshores, les converses ens afecten a tots... Hem de destruir aquesta barrera jurídica de la immunitat i, per destruir-la, no hi ha una altra cosa que fer processaments sempre, sempre, sempre... i construir una nova idea.

—¿Quina pensis que ha estat la vostra aportació en la construcció d'aquesta nova idea?

—El fet que un jutge com el senyor Peces Morate prenga molt seriosament la demanda contra Felipe González i l'analitze en profunditat (la sentència que dictà ocupa més de trenta folis) crec que és un pas endavant força important, perquè altres jutges s'han quedat sempre en un nivell d'anàlisi molt curt, en el «no és possible» únicament.

D'altra banda, la sol·licitud de gravar les converses Reagan-Gorbtxev va ser arxivada pel jutge de Ginebra, però el tema de dret que han d'estudiar els futurs diplomàtics de l'Escola Diplomàtica Suïssa és, precisament, aquesta sol·licitud nostra. I això, si més no, és simptomàtic...

—Ara, si et sembla bé, passem al llibre, però abans m'agradaria que parlaves de l'Associació Dret contra raó d'Estat.

—L'Associació es creà d'una manera molt artesanal com a conseqüència de les tertúlies a Barcelona que ja he comentat. Actualment, som deu persones les que treballem i mantenim contactes regularment, gent de París (on està la seu de l'Associació), de Ginebra, de Barcelona i de Roma. Però, a banda d'aquest cercle, hi ha molts estudiants i amics, que col·laboren amb nosaltres, bé aportant-nos suport econòmic ja que no paguem quotes, bé amb el seu treball i els seus estudis... Jo diria que som una associació petita, d'unes dues-centes persones en total. A Barcelona, t'ho dic per una qüestió de proximitat geogràfica, hi ha August Gil Matamala i Josep Maria Loperena, que van ser els advocats de Lluís Llach quan la demanda contra González.

—¿I el llibre?

—Acaba de publicar-se a París, coincidint, i és pura casualitat, amb l'aniversari de la vista del judici del Llach. Es diu *La déraison d'Etat*, un joc de paraules difícilment traduïble. Intente explicar-hi la meua experiència en aquest sistema, totalment erroni de plantejament, de Dret Internacional. I analitze alguns dels processaments que hem demanat, com el de Shultz-Gromyko, Gorbtxev-Reagan, Lluís Llach, una querella de la qual encara no hem parlat, i que posarem contra un programa de televisió a França que «venia» la guerra de les galàxies. Era un espectacle publicitari boig que deia que Europa havia de participar en les investigacions, perquè són el futur, la pau, és necessari... Aleshores posarem la querella contra aquest *show* per publicitat enganyosa. Bé, aquest és el cos del llibre, explicar a la gent que quan s'arriba a la situació de dir «no hi ha dret» hem d'actuar i utilitzar totes les eines jurídiques al nostre abast. Sempre ens trobarem amb dificultats perquè l'article tal i tal, de tal i tal llei ho impedeix, però si ho fem un i un altre, i un altre... potser crearem un sentiment nou al carrer. La segona part del llibre, l'annex, arreplega part de la documentació dels plets, tant de l'enviada per nosaltres com de la rebuda.

—Seria molt interessant veure aquest llibre traduït al català...

—I tant... Sé que hi ha contactes de l'editorial francesa per tal de traduir-lo al castellà, però m'agradaria molt que la primera traducció es fes al català, una llengua sense estat.

—És bonic. □